

i Thinget, idet vi indsaar, at vi i Udvalget manglede de fornødne Kræfter til et saa omfattende Arbejde, der forudsætter et Kjendskab til mange Enkeltheder, som vi umulig kunde have. Igaar derimod kunde det ærede Medlem ikke blot forhandle med Ministeren paa et lignende Grundlag, men bebudede Ændringer til det og ansaa det for muligt at bringe det i en saadan Skikkelse, at han kunde stemme for det her i Thinget. Det er en saa forandret Stilling, at den maa være isinesaldende for Enhver, der læser Fleraltets Betænkning fra 1872—73 og sammenholder den med det ærede Medlems Tale igaar. Ogsaa i andre Henseender har det ærede Medlem omdannet Virkeligheden efter sine egne Forestillinger, som naar han f. Ex. tror, at vor Stilling til Kirke- og Undervisningsministeren fra 1872—73 nu skalde være en anden end den Gang, saa at vi, hvis han f. Ex. igjen blev Kirke- og Undervisningsminister og fremlagde et lignende Forslag som den Gang, da skalde stille os anderledes dertil. Det er fuldstændig grebet ud af Luften; jeg er overbevist om, at, hvis noget Saadant stete, vilde jeg og vist de allerfleste af mine Meningsfæller komme til at staa ganske som den Gang. Derimod har det ærede Medlem jo umægtelig opnaaet, at han strax fik et meget imødekommende Svar fra den høitærede Minister og blev loyprist af det ærede Medlem for Odder (Winther), en Lovprisning, han ellers ikke er vant til, og jeg kan kun ønske ham til Lykke med, at han nu saaledes er kommen til at staa midt i et forhandlende Fleralt. Dette Udtryk, som han saa gjerne vil anvende paa os, passer langt bedre paa ham og hans Venner, for saa vidt de dele Ansuelse med ham, end det noensinde har passet paa os. Hvis nu det ærede Medlem vil gjøre Alvor af sine Udtalelser og stille Forslag til dette Lovforslag, der gaa i samme Retning som de Tanker, vi udtalte os for i 1872—73, hvis han, for at anvende det Billede, der blev brugt af hans Ven for Svendborg (Lang), vil og kan indpode Frihedstanterne fra 1872—73 i det Evangstræ, den ærede Minister nu har budt os, vil jeg med megen Interesse følge et saadant Forsøg, og lykkes det ham paa denne Maade at bringe et Forslag tilveie, der er et tilfredsstillende Udtryk for vore fælles Tanker fra hin Tid, skal ogsaa jeg med Fornøjelse stemme for det, uden at følge det Exempel, det ærede Medlem og hans Meningsfæller gavede os forleden Dag ved at unblade at stemme af Hensyn til, at Forslaget kom fra Mænd, med hvem han ikke var enig eller ikke vilde være enig. Paa selve Sagen skal jeg af de Grunde, jeg før udtalte, ikke komme nærmere ind, og jeg antager heller ikke dette for at være i nogen Maade fornødent, thi mine og mine Meningsfællers Ansuelser foreligge trykte i Tidenden fra den oftere nævnte Forhandling i 1873. Derimod skal jeg vende mig til et Par ærede Med-

lemmer, som igaar udtalte, at jeg havde talt, som om jeg vilde have Sagen henlagt eller begravet i et Udvalg. Der findes i mine Udtalelser ikke et eneste Udtryk, som tyder derpaa. Jeg har udtrykkelig anbefalet, at Sagen saa hurtigt som muligt skalde gaa til et Udvalg, og naar det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Birz) henviste til den Fremgangsmaade, som blev fulgt af Udvalget ifjor, maa han betænke, at den Gang var Stillingen en anden end nu, thi den Gang var der kun en kort Tid tilbage af Samlingen, saa at man kunde forudse, at Arbejdet ikke kunde føres til Ende. Men dernæst vil jeg minde ham om, at jeg ikke bærer noget særligt Ansvar for, hvad der stete i dette Udvalg, og at jeg maa ske endog bærer et mindre Ansvar derfor end netop det ærede Medlem for Kjøbenhavn. Naar det samme ærede Medlem udtalte Ønsket om, at vi denne Gang maatte faae et Resultat bragt tilveie, som kunde blive et Udtryk for dette Things Tanke, saaledes at man ikke tog andre uvedkommende Hensyn, saa deler jeg hans Ønske i saa Henseende. Men jeg kan ikke indrømme, at vi i 1872—73, toge andre Hensyn end dem, der nødvendigvis maa tages, naar Enhver ikke vil sætte sine egne Idealer øverst, men søge at naae et praktisk Resultat. Vort Forslag blev udarbejdet med Flid og Omhu, og vi søgte netop, hvad vi betragtede som et fuldt Udtryk for vore Ønsker under de fornødne Hensyn til de tilstedeværende Forhold, som navnlig dette Thing som et praktisk Thing umulig kan se bort fra.

Kjær: Det er vanskeligt at bevæge sig her under disse Forhandlinger, idet man det ene Dieblit hører fra den ene Side, at de ikke ønske at forhandle, og det andet Dieblit fra den anden Side, at de ønske at forhandle. Den Kritik, som den ærede sidste Taler nu gav af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg), er efter min Mening fuldstændig paa sin Plads. Dermed skal der ikke være sagt Noget imod det ærede Medlems Foredrag, som jeg for mit Vedkommende vil karakterisere som meget godt, og jeg vil sige ligesom den sidste ærede Taler, at, hvis det ærede Medlem kan bringe de Tanker, han udtalte, til Udførelse i Lovparagrafer, saa skal jeg, naar Sagen kommer til anden Behandling, gjøre, hvad der staar i min Magt, for at den kan gaa videre. Da jeg ved Begyndelsen af Mødet igaar forlangte Ordet, skal jeg ikke negte, at det var, fordi jeg, om ikke just frygtebe, saa dog havde en Anelse om, at man muligvis kunde komme til en Stilling, lig den ifjor, og at man ikke vilde forhandle fra en vis Side, medens man fra en anden Side vilde forhandle, saa at de Punkter, som jeg særligt ønskede fremhævede, ikke skalde komme frem ved første Behandling, og da heller ikke komme frem igjennem Betænkningen. Naar man har saadanne særlige Ønsker ved Behandling-